

B-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

Koolitaja Sisekaitseakadeemia
Õppekava nimetus B-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava
Õppeviis kontaktõpe, e-õpe, iseseisev õpe
Koolituse liik kursus
Liiklusteooria õppemaht vähemalt 30 akadeemilist tundi
Sõiduõppe maht vähemalt 30 sõidutundi
Õppetöö keeled eesti
Kontrollivorm eksam
<p>Hindamiskriteeriumid Koolitus lõpeb teooria- ja sõidueksamiga. Teooriaeksami temaatika vastab MKMi määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 2 toodud temaatikale.</p> <p>Teooriaeksam toimub arvutiklassis arvutis testi vormis või e-õppe teooriaeksami keskkonnas. Eksamil tules peab õppur end identifitseerima isikukoodi ja parooliga. Hindamiskriteeriumiks on kas sooritatud/mittesooritatud. Eksam koosneb 60 st mitme õige vastusega küsimusest, millest 10 küsimust käsitlevad liiklusohutust. Eksam arvatakse sooritatuks, kui õigete vastuste arv on vähemalt 55, kusjuures liiklusohutusteemalistes küsimustes ei tohi olla üle 1 vea. Küsimustele vastamiseks antakse kuni 60 minutit. Sõidueksami eesmärk on kontrollida kas õpilane on õpiväljund saavutanud või mitte ja anda õpilasele ettekujutus sellest, kuidas toimub riiklik sõidueksam.</p> <p>Sõidueksamile lubatakse õppur pärast teooriaeksami edukat sooritamist. Sõidueksam kestab vähemalt 45 kuni 90 minutit. Selle käigus kontrollitakse eksamineeritava oskust sõidukit iseseisvalt, ohutult, säästlikult ja sujuvalt juhtida erineva liiklustihedusega asula- ja asulavälistel teedel. Eksamil kontrollitakse muuhulgas MKMi määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 toodud harjutuste sooritamist ja kasutatakse nimetatud lisas toodud hindamiskriteeriumeid. Kolme harjutuse sooritamiseks antakse kuni 10 minutit. Sõidueksamit hinnatakse lähtudes MKMi määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 ja 4 toodud nõuetest.</p> <p>Hindamissüsteem: arvestatud (A), arvestatud märkustega (AM), mittearvestatud (MA).</p>
<p>Eesmärgid Koolituse eesmärk on anda tulevasele sõidukijuhile teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks kooskõlas B-kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetega ja luua eeldused juhi vastutustundliku liikluskäitumise ning ohutu-, iseseisva-, teisi liiklejaid arvestava- ja keskkonda säästva käitumise kujunemiseks.</p>
Sisu Õppeained on toodud allpool tabelis.
Õpiväljundid Õpiväljundid on toodud allpool.
Õppetöö korralduslikud alused
Koolitus vastab liiklusseaduse, MKMi määruse nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“ ning MKMi määruse nr 54 „Nõuded mootorsõidukijuhi koolitaja õppevahenditele, õppeväljakutele ja õppesõidukitele“ nõuetele. Koolitust viivad läbi kõrgharidusega õpetajad, kes omavad kehtivat mootorsõidukijuhi õpetaja tunnistust.

<p>Koolituse lõpetanu saab koolituskursuse tunnistuse. Lõppastmekoolituse lõpetanu saab lõppastmekoolituse lõpetamise kohta tunnistuse.</p> <p>Juhi esmaõpe jaguneb alg- ja lõppastme õppeks. Algastme õpe lõpeb riiklike eksamite sooritamisega Transpordiametis ja esmase juhiloa saamisega. Lõppastme õppe pikkus on 23 kuud, mille käigus täiendab esmase juhiloa omanik oma oskusi liikluses iseseisvalt ning läbib lõppastme koolituse. Nii alg- kui ka lõppastmes toimub juhi ettevalmistamine liiklusteooriaõppe ja õppesõitude vormis.</p> <p>Õpingute alustamiseks peab õppur õppetöö alustamise ajaks olema vähemalt 15,5-aastane ning omama taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubava märkega kehtivat tervisetõendit.</p> <p>Liiklusteooriaõppe maht on vähemalt 30 akadeemilist tundi, tegelik maht on individuaalne. Aineid läbitakse üldjuhul õppekavas toodud järjestuses. Teorialoenguid korraldatakse nõuetekohases õppeklassides, mis on varustatud videoprojektori, tahvli ja mööbliga (lauad, toolid). Ühe teooriatunni pikkus on 45 minutit.</p> <p>Õppevormiks on auditoorne õppevorm, iseseisev töö ja praktikum. Praktikumi vormis toimub õppeaine „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ ning õppeaine „Pimeda ajal sõiduki juhtimine“.</p> <p>Algastme õppes antakse iga loengu lõpus iseseisev töö. Selle eesmärk on materjali süvendatud õppimine ja loengus saadud teadmiste kinnistamine.</p> <p>Iseseisva töö osakaal on individuaalne. Auditoorse õppevormi asemel võidakse kasutada e- õppe vormi. Sel juhul toimub auditoorses vormis vähemalt kuus õppetundi, kus käsitletakse MKMi määruse 60 lisas 6 sätestatud temaatikat. Elektroonilise õppevormi kasutamisel on auditoorse õppetöö osakaal vähemalt 20%.</p> <p>Õppesõitude minimaalne maht on 30 sõidutundi, tegelik maht on individuaalne. Õppesõitu korraldatakse nõuetekohaste õppesõidukitega, mis on oma tehniliste omaduste poolest sarnane Eesti tavapäraste vastava kategooria sõidukitega. Ühe sõidutunni pikkus on 45 minutit. Iga õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidutundide arvu ja hinnangu (kirjaliku tagasiside) õpilase oskuste kohta. Lisaks võib õpetaja hinnata sõidutunnil omandatud õpiväljundeid. Õppesõitude teemad läbitakse üldjuhul õppekavas toodud järjestuses. Linnaliiklusesse lubatakse õppur pärast õppeaine „Sõiduki käsitlemine“ edukat läbimist. Sõiduõppe aine „Pimeda ajal sõiduki juhtimine“ toimub simulaatoril või tavalise sõidutunni vormis.</p> <p>Viimasel juhul toimub sõidutund pimeda ajal ning sõidetakse enamasti valgustamata asulavälistel teedel. Sõiduõppe ained „Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine“ ja „Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine“ toimuvad selleks ettenähtud libedasõidu õppeväljakul (koostöös Aide Autokooliga).</p> <p>Sõiduõppe raames tehakse võimaluse korral koostööd juhendajaga, kellega õpilane läbib sõidupraktikat. Jätkuõppe kaudu valmistatakse ette juhtimisõiguse taotlejaid, kes ei ole riiklikku sõidueksamit kolme korraga sooritanud. Selle eesmärk on juhi süvendatud ettevalmistamine, et tagada vajalike teadmiste ja oskuste omandamine. Õpilane peab esitama koolitajale viimase kolme sõidueksami kaardid. Juhi jätkuõppe toimub üldjuhul õppesõidu vormis, selle sisu määratakse lähtudes sõidueksami mittesooritamise põhjustest. Jätkuõppe minimaalne maht on kaks sõidutundi.</p>	
<p>Õppematerjalide loend Liikluslab OÜ e-õppe keskkond, Liiklusseadus, Liiklusseaduse, liiklusreeglite, liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele Powerpoint slaidiprogramm, Liiklustestide õppekeskkond arvutiklassis.</p>	
<p>Õppekavarühm Transporditeenused</p>	
<p>Õpingute alustamise tingimused Vastavalt liiklusseadusele ja MKMi määrusele nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“.</p>	
<p>Õppekava koostamise alus Koostatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 27. juuni 2011. a määruse nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“ alusel.</p>	
<p>Kinnitatud Õppekava on kinnitatud 20.03.2024</p>	

Esmaõppe algaste					
Teooriaõpe			Sõiduõpe		
		Õppetunde	Teema nr		Sõidu- tunde
	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest.	1	S 1.1.	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.	1	S 1.2.	Sõiduki käsitlemine.	1
	Liiklus kui süsteem	2			
	Ohutu liiklemise põhimõtted	3			
	Teiste liiklejatega arvestamine	1			
	Sõiduki turvalisus	2			
	Inimene sõidukijuhina	2			
	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	2	S 2.1.	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel	6
	Sõidujärjekord sõites	2	S 2.2.	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	16
	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	2			
	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine	2			
	Käitumine liiklusõnnetuse korral	2			
	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2	S 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1
	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	1	S 3.2.	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	1
	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine	1	S 3.3.	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	2
	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	1			
	Peatumistee-konna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2	S 3.4.	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	1
	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1	PS	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
	Liiklusteooria eksam	1	SE	Sõidueksam	2
Kokku esmaõppe algastmes		31	Kokku esmaõppe algastmes		32

Teooria- ja sõidueksam Transpordiametis			
Esmase juhiloa saamine			
Lõppastme koolitus			
Teooriaõpe õppetundides		Sõiduõpe sõidutundides	
Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeludes	3	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine	1
Libedasõidul riskide vältimise praktikum	1	Libedasõidul riskide vältimise harjutuste sooritamine	1
Kokku lõppastme koolituses	4	Kokku lõppastme koolituses	2

1. ESMAÕPPE ALGASTME ÕPIVÄLJUNDID

1.1. Teooriaõpe

1.1.1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.1.1.teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- 1.1.1.2.teab õppetöö korraldust;
- 1.1.1.3.teab õppetööd korraldavaid õigusakte ja dokumente;
- 1.1.1.4.on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruises seatud juhi koolituse eesmärgid.

1.1.2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.2.1.on valmis vastutama oma õppimise eest;
- 1.1.2.2.on koostanud individuaalse õppeplaani;
- 1.1.2.3.teab, kuidas koolitaja iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajaduse korral abi saab.

1.1.3 Liiklus kui süsteem

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.3.1.teab liiklussüsteemi eri osadega seotud termineid;
- 1.1.3.2.teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid, liikluskorraldusvahendite ja reguleerija märguannete tähendusi;
- 1.1.3.3.mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;
- 1.1.3.4.teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.

1.1.4.Ohutu liiklemise põhimõtted

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.4.1. mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on asjakohaste tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgahe hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine;
- 1.1.4.2.teab piki- ja külgahe ning sõidukiiruse valimise reegleid;
- 1.1.4.3.teab märguandeid ja nende kasutamise reegleid;
- 1.1.4.4.on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.

1.1.5. Teiste liiklejatega arvestamine

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1.5.1.teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejarühmi;
- 1.1.5.2.teab eri liiklejarühmade käitumise eripärasid;

1.1.5.3.teab eri liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähekaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud tegureid, mis võivad suurendada liiklusohtu;

1.1.5.4.omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestada eripäradega, mis on seotud eri liiklejarühmade ja sõidukiliikidega;

1.1.5.5.mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;

1.1.5.6.on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähekaitstud liiklejatega, ja tagama oma käitumisega kõigi nende ohutuse.

1.1.6. Sõiduki turvalisus

Pärast koolitust õpilane:

1.1.6.1.mõistab sõiduki kasutusjuhendiga tutvumise olulisust;

1.1.6.2.teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);

1.1.6.3.teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;

1.1.6.4.teab sõitjate- ja veoseveo ja turvavarustuse kasutamise nõudeid;

1.1.6.5.teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid;

1.1.6.6.teab kasutatavale mootorsõidukile kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;

1.1.6.7.teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel;

1.1.6.8.teab sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohtusele ja sõiduki juhitavusele;

1.1.6.9.teab mootorsõiduki pukseerimisega seonduvaid reegleid.

1.1.7. Inimene sõidukijuhina

Pärast koolitust õpilane:

1.1.7.1.teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid;

1.1.7.2.teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja plaanimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikkus enda juhtimisvõimest mõjutavad juhi käitumist (sealhulgas liigse enesekindluse ja oma võimekuse tõestamise soovi mõju);

1.1.7.3.teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;

1.1.7.4.on enda jaoks välja töötanud strateegiad ning oskab vältida kahjulikku mõju, mis tuleneb isiksusega või tervisliku seisundiga seotud asjaoludest ja võib mõjutada liikluskäitumist;

1.1.7.5.on oma eesmärkides ja käitumises motiveeritud väärtustama elu, ohutust ja keskkonnasäästlikkust;

1.1.7.6.teab kõrvaliste tegevuste mõju juhile ning sellest tulenevaid ohte.

1.1.8.Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites

Pärast koolitust õpilane:

1.1.8.1.teab, kuidas sõitu ohutult alustada;

1.1.8.2.teab tee eri osi ja nende otstarvet;

1.1.8.3.teab sõiduki asukoha valimise reegleid;

1.1.8.4.teab, kuidas valida sõiduki asukohta teel, et vältida riske ja säästa keskkonda;

1.1.8.5.on motiveeritud oma sõitu riskide vältimiseks ja keskkonna säästmiseks plaanima.

1.1.9. Sõidujärjekord sõites

Pärast koolitust õpilane:

1.1.9.1.oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramise liiklusreegleid;

1.1.9.2.omab ülevaadet teede lõikumisalade ja raudteeülesõidukoha ületamise riskidest ning nende vältimise võimalustest;

1.1.9.3.on motiveeritud vältima raudteeülesõidukoha ületamisega ning teede lõikumisalade ja teega külgnevate aladega seotud võimalikke ohte.

1.1.10. Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis

Pärast koolitust õpilane:

1.1.10.1.teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid;

1.1.10.2.teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel, võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;

1.1.10.3.omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimise riskidest ja nende vältimise võimalustest;

1.1.10.4.on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

1.1.11. Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine

Pärast koolitust õpilane:

1.1.11.1.teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatamisega, sh hädapeatamisega seotud liiklusreegleid;

1.1.11.2.teab, kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teiste liiklejatega arvestades käituda;

1.1.11.3.on motiveeritud järgima peatumise ja parkimisega, sh hädapeatamisega seotud reegleid;

1.1.11.4.teab, kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.

1.1.12. Käitumine liiklusõnnetuse korral

Pärast koolitust õpilane:

1.1.12.1.teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;

1.1.12.2.teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi;

1.1.12.3.teab kohustusliku liikluskindlustuse ja kaskokindlustusega seonduvat.

1.1.13. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

1.1.13.1.teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi;

1.1.13.2.teab, kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata;

1.1.13.3.teab, kuidas käituda möödasõidetava rollis;

1.1.13.4.on motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust liiklusohutuse tagamise eesmärgil.

1.1.14. Sõidu plaanimine riski vältimise eesmärgil

Pärast koolitust õpilane:

1.1.14.1.teab, milliseid ettevalmistusi tuleb enne pikemat või lühemat sõitu teha;

1.1.14.2.mõistab, et sõidu plaanimisega on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;

1.1.14.3.on motiveeritud sõitu plaanima;

1.1.14.4.teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad mõjutada tema käitumist juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, väsimus, halb nägemine jms).

1.1.15. Keskkonda säästev sõiduki kasutamine

Pärast koolitust õpilane:

1.1.15.1.teab, kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;

1.1.15.2.oskab leida sõiduki kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta;

1.1.15.3.teab, kuidas jälgida kütusekulu;

1.1.15.4.on sõiduki kasutamisel motiveeritud keskkonda säästma;

1.1.15.5.mõistab, et säästlik sõiduviis on ühtlasi ohutu sõiduviis.

1.1.16. Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õpilane:

1.1.16.1.teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid sõitmisel arvestada;

1.1.16.2.teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte oma käitumisega vältida.

1.1.17. Peatamisteenkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine

Pärast koolitust õpilane:

1.1.17.1.teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;

1.1.17.2.mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab märkimisväärselt juhi võimalusi sõidukit peatada;

1.1.17.3.mõistab mitmesuguste tee- ja ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele;

1.1.17.4.omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhtega.

1.1.18 Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

1.1.18.1.teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtumisel, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatumise ja parkimise ning hädapeatuse korral;

1.1.18.2.mõistab, et vaatamata tulede õigele kasutamisele on nähtavus pimedal ajal palju halvem kui valgel ajal, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;

1.1.18.3.omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhtega;

1.1.18.4.saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

1.2. Sõiduõpe

1.2.1.Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

1.2.1.1.oskab teha sõiduki sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades sõiduki käsiraamatut;

1.2.1.2.oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;

1.2.1.3.oskab kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;

1.2.1.4.oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;

1.2.1.5.teab juhi volest tööasendist ja turvavarustuse volest kasutamisest tulenevaid ohte;

1.2.1.6.on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjalt.

1.2.2. Sõiduki käsitlemine

Pärast koolitust õpilane:

1.2.2.1.oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, et jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel;

1.2.2.2.teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale;

1.2.2.3.omab realistlikku arusaama sõiduki käsitlemisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest;

1.2.2.4.tajub ja teab isiklike nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega, ja oskab käitumises nendega arvestada;

1.2.2.5.on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.

1.2.3. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

1.2.3.1.oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästval viisil, et alustada sõidu õppimist erinevates liiklusolukordades;

1.2.3.2.omab vajalikke oskusi vähese liiklusega teel liiklemiseks;

1.2.3.3.oskab peatuda ja parkida teel;

1.2.3.4.teab vähese liiklusega teel sõitmisega seotud ohte ja oskab neid oma käitumisega vältida;
1.2.3.5.mõistab, et juhul kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
1.2.3.6.omab realistlikku arusaama vähese liiklusega teel sõitmisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest;
1.2.3.7.tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

1.2.4. Sõiduki juhtimine eri liiklusolukordades

Pärast koolitust õpilane:

1.2.4.1.oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt;
1.2.4.2.omab teel sõitmisel eri liiklusolukordades toimetulekuks vajalikke oskusi;
1.2.4.3.teab erineva liiklusega teedel sõiduga seotud ohte ja oskab neid oma käitumisega vältida;
1.2.4.4.mõistab, et juhul kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
1.2.4.5.omab realistlikku arusaama erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest;
1.2.4.6.tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ja oskab oma käitumises nendega arvestada;
1.2.4.7.on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
1.2.4.8.on võimeline hindama olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;
1.2.4.9.on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima kindlal teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

1.2.5. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

1.2.5.1.oskab hinnata ohutuks möödasõiduks ja ümberpõikeks vajalike eelduste olemasolu;
1.2.5.2.mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
1.2.5.3.oskab ohutult mööda sõita ja ümber põigata nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
1.2.5.4.oskab käituda möödasõidetava rollis;
1.2.5.5.oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat;
1.2.5.6.omab realistlikku arusaama isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest, mis on seotud möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat.

1.2.6. Sõiduki juhtimine plaanitud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

1.2.6.1.oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu plaanida ja koostatud plaani järgi sõita;
1.2.6.2.mõistab, et sõidu plaanimisega on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
1.2.6.3.on motiveeritud sõitu plaanida, et vältida riske ja säästa keskkonda;
1.2.6.4.sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.

1.2.7. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

1.2.7.1.oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt;
1.2.7.2.mõistab, et säästlik sõiduviis on ühtlasi ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist;
1.2.7.3.on motiveeritud juhtima sõidukit nii, et see samal ajal säästab keskkonda, väldib riske ja arvestab teiste liiklejatega;
1.2.7.4.omab realistlikku arusaama säästliku sõiduviisiga seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest;

1.2.7.5.on plaaninud, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.

1.2.8. Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine

Pärast koolitust õpilane:

1.2.8.1.oskab sooritada äkkpidurduse;

1.2.8.2.mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada;

1.2.8.3.omab realistlikku arusaama sõiduki peatamisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest;

1.2.8.4.tajub ja teab isiklike nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega, ja oskab oma käitumises nendega arvestada;

1.2.8.5.omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuuna.

1.2.9. Pimeda ajal sõiduki juhtimine

Pärast koolitust õpilane:

1.2.9.1.oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja teha sõiduki teistele paremini märgatavaks;

1.2.9.2.mõistab vajadust valida oludele vastav sõidukiirus;

1.2.9.3.teab pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte;

1.2.9.4.oskab oma käitumisega vähendada pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud riske;

1.2.9.5.tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimeda ajal, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

1.2.10 Koolieksam viiakse ellu arvestades majandus- ja kommunikatsiooniministri 21. juuni 2011. a määruse nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 ja 4 sätestatut.

2. LÕPPASTME KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDID

2.1. Teooriaõpe

2.1.1. Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeludes

Pärast koolitust õpilane:

2.1.1.1.teab ohte suurendavaid tegureid liikluses;

2.1.1.2.mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid;

2.1.1.3.teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine;

2.1.1.4.tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi ning oskab oma käitumises nendega arvestada;

2.1.1.5.on motiveeritud sõitma säästlikult ja ohutult ning arvestama teiste liiklejatega.

2.1.2. Libedasõidul riski vältimise praktikum

Pärast koolitust õpilane:

2.1.2.1.teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada;

2.1.2.2.mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada;

2.1.2.3.mõistab, et libedal teel on pidurdusteed palju pikem kui kuival asfaldil;

2.1.2.4.mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on pidurdusteed pikem erinev;

2.1.2.5.omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuuna.

2.2. Sõiduõpe

2.2.1.Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine

Pärast koolitust õpilane:

2.2.1.1.omab realistlikku arusaama sõiduki juhtimisega seotud isiklikest käitumis-
harjumustest;

2.2.1.2.on motiveeritud sõitma nii, et säästab keskkonda, väldib riske ja arvestab teiste
liiklejatega.

2.2.2.Libedasõidul riski vältimise harjutuste sooritamine Pärast koolitust õpilane:

2.2.2.1.omab realistlikku arusaama äkkolukorras toimetulekuks vajalikest isiklikest oskustest
ja võimalustest;

2.2.2.2.oskab äkkpidurdamist;

2.2.2.3.oskab kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid;

2.2.2.4.oskab valida olenevalt tee olukorrast ja -trajektoorist erinevaid pidurdamistehnikaid ja
mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel;

2.2.2.5.mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ohutuse taastamiseks ette võtta on
piiratud;

2.2.2.6.on motiveeritud sõitma nii, et säästab keskkonda, väldib riske ja arvestab teiste
liiklejatega.